

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Gemitus Compeditorum; Sive Tentationes, Quae Frequentius Adoriuntur Religiosos, Et A Perfectione Impediunt

Kessler, Nicolaus

Coloniae, 1677

IV Gemitus. Ingemiscit anima vexata & fatigata impugnationibus contra
fidem orthodoxam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46734](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46734)

G E M I T U S IV.

Ingemiscit Anima vexata & fatigata impugnationibus contra fidem orthodoxam.

A H! Deus veritas infallibilis, & falli, & fallere nescia, unde mihi hoc, quod adeò induruerit cor meum in credendis iis, quæ revelâsti, quæve credit, & credenda præcipit Ecclesia? Credo Domine, sed contrarium mens suggerit, dum dubium ingerit; adjuva Domine, adjuva incredulitatem meam, da cor docibile, & flexibile, si tu Deus meus, si Sponsa tua Ecclesia veritatis est columna, quid crucior, dum abripior ad vana, ad fatua? nunc credens firmiter, nunc hæsitans turpiter, an hoc illudve verum sit, quod verum esse credi vult, S. Mater Ecclesiæ illi nescia, quia à te inspirata. Ah! væ cæcitati meæ! væ misero? quis illuminabit tenebras meas? quis nubem falsitatis repellet à corde, ut videre valeam Solem justitiæ, & Lumen veritatis? Quis involutum tenebris, filiumque tenebrarum illuminabit? Ah!

C

quan-

quando fiet lux, quando discedet nubes tenebrosa, quæ operit oculos meos? Ah Domine Deus, educ me de tenebris & umbra mortis; mors mihi est cor durum & incredulum. Ah! quando orietur lux habitanti in tenebris & umbra mortis? perdidit eheu drachmam quam possederam, fidem veram, fidem inconcussam perdidit, dum nutare cœpi factus instabilis & imbecillis: O Veritas æterna! & falli & fallere nescia, tibi suspiro die ac nocte, pelle tenebras, infunde lucem, ut videam ubi ambulem, quoniam turbatum est cor meum, & dereliquit me virtus mea, & lumen oculorum meorum, & ipsum non est mecum; cur faciem tuam abscondis, oblivisceris inopiæ & tribulationis meæ? an arbitraris me inimicum tuum? siccine projectus sum à facie oculorum tuorum, ut quasi in tenebris oberans, à veritate, à fide & quò me vertam, nesciam? Placare Domine, & respice, quia unicus & pauper sum ego; non avertas faciem tuam à me; tibi enim dixit cor meum,
exqui-

exquirat te facies inea, faciem tuam Domine requiram.

Respondet Christus

Tuubanti & afflicto.

Flli, tibi dictum crede illud Evangelii, *quomodo vos credere potestis, qui gloriam ab invicem quaritis*; penetret hæc sententia mentem tuam; est enim hæc tentatio non rarè non tam punitio, quàm monitio, ut se talis reducat, inque se ducat spiritum humilitatis, cujus leges sunt non altum sapere, sed timere, non altiora se quærere, sed simpliciter acquiescere omnibus. Nec alio modo expellitur istud dæmonium, quàm humili submissione, non ambitiosâ discussione, & verborum disputatione. De reliquo, si tibi difficile est, credere simplicibus Ecclesiæ præceptis, crede miraculis, non nisi à Sanctis Ecclesiæ filiis patratis. Crede inquam, Deum esse, eumque piûm, justum & sanctum, qui suos quoque habet in terris, quos non falli sinet, secus namque cessaret Ecclesia, veraque fides, nec te moveat, vel

Ecclesiasticorum vita scandalosa, vel Religiosorum conversatio tepida; nec enim desunt, qui mihi sincero & perfecto corde serviunt, cupientes adimplere voluntatem meam, & quâ fieri potest, ut hoc considerans vacilles? anne non experiris meam erga te bonitatem, qui tam tepidè etiamnum vivis? & quid? decipi sinerem illos, qui mihi placere student, omni modo, deciperentur autem, si tam firmiter crederent omnibus iis, quæ ab Ecclesia sanciantur, & credenda proponuntur, si Ecclesia falli posset, vel quandoque falsum docuisset. Si adhuc tibi obsistit tua excæcata mens, & cum tepore vitæ extincta pariter fides habeatur, renova spiritum, de reliquo verò cogita, non esse illam in potestate tua, cum sit virtus infusa divinitus; hominis est præparare animam per orationem devotam, & humilitatem profundam, Dei autem infundere gratiæ lumen: optima verò ad hoc dispositio est sui annihilatio.

Deinde scire te volo, multis Sanctis viris e-

ris evenisse, ut tantò forent post tentationem fortiores, & ad humilitatem sectandam promptiores, quantò priùs in fide fuère debiliores; in camino tentationum omnes electos necesse est probari, ut expurgati à scoria evadant puri.

Tu modò sustine patienter, & propone meliora, siquidem ad comprimendam cordis tui superbiam, mentemque in multis refractariam immissa sunt ista tibi, & cave, ne despicias alios in ullo sermone, gestu, vel facto, nec disputes facilè cum aliis contentiosè, vive inter spem & metum, quousque lumen à Domino merearis.

Observatio.

Varii variis exagitantur tentationibus, etiam bonæ & probatæ conscientiaë homines, ita, ut Confessarios satis doctos ad angustias nonnunquam redigant; verumtamen confidant in Domino, quicumque bonæ sunt voluntatis. Væ autem superbis aut duplici corde altumve sapientibus. Meritum promitto humili-

bus corde, ex his hauriendum, ita dico non paveant, novit Dominus, cur id permittat, sufficet illis, si excludant, aut faciant, quod commodè valent; actum contrarium eliciant, v.g. Credo quod credidit S. Augustinus, Hieronymus &c. imò sufficet excludere ut tentationem & divertere ad quid aliud, maximè verò, ubi dormiendum vel orandum, quod summo perè notandum iis, qui scrupulorum simul morbo laborant, ut ferè fit ordinariè, & sanè frustra laborabunt isti in eliciendis actibus fidei, dum angit scrupulus, nec rationi persuadebunt, tunc se elicere, esto millies eliciant; abundabunt enim semper argumenta in contrarium; nec ulla tenus tenebuntur, ut observant Theologi, nominatim Sanchez & apud eum Bufenbaum in medulla Theol. mor. elicere tunc actum Fidei, cum non tam tentatio, quàm Crux sit & afflictio, ut loquitur noster Rosellus in praxibus scrupulorum: & in specie quidem. Vexantur nonnulli hæsitantes circa veritatem. SS. Eucharistia,

charistia, ubi & plures mente elati in sua sapientia, non in Dei potentia confidentes, delusi miserè naufragia passi sunt, sed aliter Deum timentes, qui credunt Deum utiq; plura posse facere, quàm nos capere, potentissimus enim est Deus, & supra captum humanum operatur. Quomodò verò pluribus in locis sit, unâ eâdemque vice in minima particula noli scrutari, nisi velis præcipitari; altiora sunt hæc, quàm ut tam facile Dei potentiam possimus comprehendere; aliud Christi corpus gloriosum, quàm nostrum, altior Dei sapientia, quàm nostra stultitia, qui scrutator est Majestatis opprimetur à gloria, non opus est, ut comprehendas; sed ut credas, licebit quidem ad confirmandam fidem legere libros de hac materia, sed crede mihi, vix invenies, qui tibi adimant, si, quod absit) habeas dubium circa hoc Sacramentum, devota oratio, profunda humilitas, claves sunt ad referandum hoc mysterium. Sed quæri posset, quid ages, dum cum ejusmodi hominibus, qui sicut bo-

næ voluntatis sunt, eatenus tamen intricati & infatuati sunt, ut nullis vel rationibus, vel argumentis adduci possint, ut eliciant cordialiter actum fidei, obfuscatâ vel ratione, vel prævalentibus scrupulis, aut complexionis intemperie.

Ego ingenuè fateor, me aperiari, & destitui consilio, & prudentioris sensum me præstolari, remittere namque ut hæreticos, vel de fide dubios adeoque mortalis culpæ reos durum foret, cum DEUS non requirât ultrâ id quod potest homo, quod ego suppono tales facere orando, gemendo, &c.

Nec est, quod quis objiciat meram esse superbiam, quâ judicium suum Ecclesia nolint subicere, Virorumque tam Sanctorum dictis.

Respondeo, Id ipsum esse, quod dico talibus tam infatuatis esse pro tunc impossibile, eò quod assensum extorquere nequeant, à parte superiori, quidquid afferas, & post mille argumenta hæere ancipites.

Ego credo, dummodo aliquo qualiter excludant

dant

dant à mente, nec firmiter contrario inhæ-
reant, aut ut fallum reputent hunc, illum-
ve articulum fidei &c. sed tantùm hæsi-
tant anxii, posse absolvi monendo, ut se-
ctentur profundam etiam in exterioribus
actibus humilitatem, simplicitatem & o-
bedientiam: sic enim exoratur Deus acce-
dente frequenti oratione: videtur namque
Deus eos velle ducere ad profundû humi-
litis, ut discât non altû sapere, sed timere.

Quod modò de SS. Eucharistiæ Sacra-
mento dictum est, id sentio de aliis mise-
rorum dubiis, scrupulis, & anxietatibus,
quos constat, eò quandoque cœcitatibus ex
nisiis tentationibus devenire, ut ferè de
Deo, an omnipotens sit &c. dubitare (si
tamen dubium dici debet) incipiant. Alii
conferentes verba Evangelistarum, me-
tuunt, ne fortè discrepent. Alii non tam
subtiliùs, quàm stolidiùs indagantes, quo-
modò cum Deus sit Spiritus, nosque caro
& sanguis, quid commercii cum utrisque:
aut quomodò Beatorum animæ sine cor-
pore, delectationis & gaudiorum sint ca-
paces.

C 5

Et

Et dantur singulis quidem sua remedia, verumtamen vix fugabuntur unquam, ita, ut non succedant alia, neque alia, nisi generale quoddam argumentum in contrarium, de una sola vera fide, in qua vera omnia, iis implantaveris, quò sibi persuadeant firmiùs, Ecclesiam veritatis columnam esse. Inter alia motiva mihi semper fortissimum, quò corruant & expugnentur eorundem fatuæ objectiones, visum fuit id, quod supra memoratum. Impossibile nimirum esse, Deum tam piùm, tam bonum, permittere, & posse, & velle, ut tam sancti homines, quorum unicum semper studium fuit placere Deo, in aliquo errore viverent. Adducantur illis Sancti, quos magis ob vitæ sanctitatem mirantur. His & similibus faciliùs illos quandoque, imò frequentius juvari, quàm verba verbis conferendo, certum est, faceissent sanè negotium viro doctissimo, causa ea est, cùm enim isti phantasiis suis continuò inquietentur, occurrunt illis semper rationes in contrarium, quas si depro-

depromere permittentur, tam citò in-
promptu non habebit Confessarius, qui-
bus expugnet, & sic periculum est, ne cres-
cat in infirmo morbus, dum videt sibi
pharmacum satis fortè non præberi, nec
satis resolutè responderi.

Et in specie quidem objectioni eorum,
& dubitationi, quod dissonare videantur
Evangelistæ, responderi poterit. Ideo fa-
ctum & à Deo permissum, ut fides habeat
meritum: Quæso enim te, qui sic tenta-
ris, quis credat non plus amari, & hono-
rari Dei Matrem Mariam, quam Evange-
lium indicat, ubi non semel videtur (ut
pessimè somniant & objiciunt hæretici)
increpata, aut ut indiscreta, quod absit, ut
repulsa, & cur hoc Deus, qui asseruit
parentes honorandos, sic egit, sic dispo-
suit? Cur non potiùs de illius mirabili-
bus virtutibus, & donis scribendis Evan-
gelistas instigavit, quàm modò tot mira-
culis videmus in omni terræ parte corrup-
tam & illustratam? Certè non aliam ob-
causam, nisi ut fides majorem haberet ob-

difficultatem credendi coronam ? demant tibi, & sedent tentationes fidei dæmonū expulsionem, quarum nullam unquam de ullo hæreticorum legimus. Considerandū quoque est, quantas absurditates omnes, quotquot sunt hæreses; contineant, quales habeant Authores, scilicet Sacrilegos, perversos, dæmoniacos, & videbis solam fidem Catholicam à Christi hucusque passione florentem, esse fundamentum tui ædificii, vitæ scilicet spiritualis. Legatur S. Augustinus, Hieronymus, alique Viri, & doctissimi, & Sanctissimi, qui S. Romanam Ecclesiam, cum in omnibus, tum speciatim de concordia Evangelistarum propugnârunt acerrimè.

Horum vel similibus consideratione scio nonneminem exclamasse, quàm verè Deus Deus est, sic certa sunt, quæcumque præcipit Ecclesia, cui promisit, cum dixit Apostolis Christus: *Ego vobiscum sum, omnibus diebus usque ad consummationem sæculi.* Cœcè hîc, ut sic dicam procedendum, nec verba verbis conferenda, aut rimanda,
 & fi.

& si occurrat similis tentatio ad firmam talem Anchoram figenda, confringenti tumentes fluctus, credendo in confuso, & confugiendo ad generale remedium, & antidotum, fit namque perſæpe (quod bene notent ii, quos prius fatigârunt scrupuli, vel malæ complexionis intemperies, quàm multa legerint:) ut dum tales malè intelligunt, & tamen discutunt; ruinæ fiant proximi. Sic multis scandalo fuit Crucis adoratio, quia lignû ut lignû, adorandû credebant. Alii in aliis cespitât, quòd ea statim comprehendere nequeât.

Et iis quidem, qui pro nihilo quasi habent terrâ desiderabilè, Cœlum nempe, & Beatitudinem, eò quòd non capiant, quanta sit spiritûs ducedo, nec gustârunt, quâ suavis sit Dominus, satis sit considerâsse, & maturiùs perpendiſſe delectationes ſûmas, & inviſas, quas plurimi Tyranni & nequiſſimi hominum habuerunt, & in vita frui ſunt, considera, quiſquis hîc laboras, hortorum, ciborum delicatiffimorum apparatus, aliaq; quæ hominem

lucundum facere possunt, ex hoc desumunt, qualia Deus præpararit diligentibus se, si talia hostibus suis hinc tribuit tam abundanter.

De illis, qui, an Deus sit, nutare incipiunt, arbitror, obviandum illis esse innumeris miraculis, & portentis, quæ facta sunt & etiamnum fiunt ad invocationem Dei, imò seipsum talis examinet, an nunquam ex oratione, quam fudit ad Deum, vel Sanctos, reportarit quod petiit, cum advertentia notabili, idque non casu, sed divinitus contigisse adverterit: sed quoniam pauci inveniuntur (inquit Augustinus) ut impleatur in eis, quod scriptum est: *Dixit insipiens in corde suo non est Deus*, sic superfedendum arbitror. Verum nemo vel subrideat, aut impossibile, vel nunquam contingens, maximè in Religiosis dicat; nôrunt Melancholici, scrupulis exagitati, aut etiam alii, quid scribam.

Refor.

Reformatio per proposita.

Humilis ero in verbis, & factis ad omnes, quia super pauperem & humilem respicit Dominus, non sinens eos cadere in profundum,

2. Feram patienter, quicquid illatum mihi fuerit, sive famam lædat, sive confusionem inducat, recogitans meum periculum, in quo vivo: ad Dei honorem, laudem, & impetrationem gratiæ & luminis Deo offerens, ne obruar aut succumbam.

3. Frequenter in hunc finem preces ad DEUM fundam, ejusque Sanctos, nominatim Beatissimam Virginem MARIAM, quæ succurret afflicto.

4. Nunquam intendam incidentibus tentationibus talibus; sed allidam ad petram, ad fundamentum, & remedium præscriptum confugiam, dicendo, Adjuva Domine incredulitatem meam.

5. In loquendo nunquam proferam similia,

similia, quæ tentatio talis suggerit, ad oppugnandum, vel etiam consulendum, nisi coram Superiore & Confessario. Solent hi homines vel præ cordis angustia, vel certè captandi consilii causâ in medium proferre ambiguos scripturæ sensus circa quos hærent, & premuntur; sic tamen, ut non advertant alii morbum, nisi fortè laborent pariter, aut ante laborârint, sed malè id faciunt, siquidem ubi non congruè & fundamentaliter refellitur, enodatur, & dissolvitur, stabiliuntur magis & intricantur, sumentes inde tentationis incrementum, unde sperabant ejusmodi exhaustionem.

6. Uni soli Magistro spirituali vel Superiori exponam humiliter, præmissâ semper aspiratione, & oratione ad Deum, ut is priùs illuminatus, & præventus me illuminet; deinde auscultabo eum cum omni modestia, & humilitate.

7. Crebrò libenter loqui discam de hoc, quòd tam facilè, tam frequenter decipitur sensus noster in rebus agendis, & dijudicandis. Amen.

GE-